

METHODIEKEN

Methodieken rond verkiezingen en stemmen

Datum: 5 oktober 2023

Welke activiteiten kan je doen waarbij stemmen centraal staat?

Dit zijn modulaire spelelementen, je hoeft zeker niet alles te spelen, maar het kan wel 😊. Belangrijk: voorzie ook tijd en materiaal om te stemmen na deze activiteit (dus wifi, 4g Locatie, e-id lezer voor wie geen It's me heeft, laptop voor wie geen it's me heeft).

We zien alle activiteiten uiteraard graag terug op sociale media dus laat ons weten wat je gedaan hebt met de juiste hashtags!

Je vindt de bijlagen hier onderaan.

Argumentatiekaartjes

10 tot 60 minuten
(afhankelijk van groepsgrootte en discussiedrang)

- Een mening leren vormen
- Kennismaking met beleidsthema's

Ga allemaal in een kring zitten. Ideale groepsgrootte is 6 personen. Ben je met meer? Print de kaartjes dan meerdere keren en speel in groepjes.

Leg drie stapels kaartjes klaar op tafel:

- groene inhoudskaartjes (banale dilemma's),
- paarse inhoudskaartjes (beleidsdilemma's) en
- zwarte argumenttype kaartjes.

Begin met de stapel groene inhoudskaartjes en de zwarte argumenttype kaartjes. Elke deelnemer neemt om de beurt een kaart van de inhoudsstapel en van de argumenttypestapel. Op de inhoudsstapel staat een banaal dilemma, vb. 'choco of confituur?'. Op de argumenttypestapel staat een type argument, vb. 'het grappigste argument wint'. De persoon die twee kaartjes trekt leest deze voor voor de rest van de groep. Nu moet iedereen in wijzerzin in de kring een grappig argument verzinnen om te verdedigen of zo choco of confituur het best vinden.

De voorlezer beslist welk argument gewonnen heeft en geeft die persoon de inhoudelijke kaart cadeau – dit zijn je punten. De soort argumentkaart gaat terug in de stapel. Nu is het de beurt aan de persoon links van de voorlezer om weer twee kaartjes te trekken.

Na een rondje kan je de paarse inhoudskaartjes gebruiken i.p.v. de groene en net hetzelfde doen. Dit zijn meer beleidsmatige dilemma's, vb. 'stemrecht vanaf 16 of vanaf 18?'

Leuke twist: je kan ook de groene en paarse kaartjes mixen, dan kan er af en toe eens een makkelijke kaart tussen de moeilijkere zitten.

Extra impuls: je kan dus ook zelf nieuwe dilemma kaartjes maken met de groep.

Discussiekaartjes, te printen en knippen.

Dit soort beleidsthema's zijn exact waar de Vlaamse Jeugdraad mee bezig zijn. Nu heb jij een idee welke thema's jij belangrijk vindt: stem op de Vlaamse Jeugdraad om te zorgen dat zij deze thema's hoger op de agenda van beleidsmakers gaan zetten!

Representatiespel

20 tot 60 minuten
(afhankelijk van groeps grootte en discussiedrang)

- Ervaren dat mensen enorm diverse meningen hebben
- Ervaren hoe individuele stemmen bijdragen aan het geheel

Ga in een kring staan. Dit kan met een grote groep samen.
Zet een kom vol snoepjes in het midden van de groep. Deze kom representeert onze samenleving, ieder snoepje een persoon met een andere mening.

Elke deelnemer neemt om de beurt een snoepje en noemt een groep op in de samenleving die een specifieke bril heeft. Vb. vrouwen, jongeren, mensen met chronische ziektes, neurodiverse personen, artiesten, ambtenaren, aandeelhouders die op de beurs spelen, ... Iedereen moet één perspectief opnoemen en ze moeten allemaal uniek zijn. Wie een bril/groep/perspectief heeft opgenoemd legt zijn snoepje voor zich.

Tijd voor ronde twee. Nu moet iedereen vanuit het perspectief van hun gekozen groep iets vertellen dat veranderd mag worden in onze samenleving.

Nu ga je stemmen per voorstel via handopsteking. Iedereen mag zoveel stemmen als ze willen. Als jouw voorstel de meerderheid haalt, mag je de 2 snoepjes opeten.
Belangrijk: laat uiteraard iedereen hun mening geven die dat wil, zolang het respectvol gaat. Waarom zijn mensen het eens of niet niet?

Voorstel: duurt dit te lang om alle meningen te overlopen? Doe dan een flappenrace: elk voorstel wordt op een papier geschreven en iedereen loopt rond om argumenten pro en contra op te schrijven. De persoon van wie het voorstel is, vat samen wat er op het papier staat. Pas daarna wordt er gestemd.

Kom [snoepjes](#) / een beloning om te verdelen. Eventueel papier en pen.

De Vlaamse Jeugdraad moet ervoor zorgen dat heel veel verschillende stemmen gehoord worden. Dat veel de stem van alle kinderen en jongeren vertegenwoordigd wordt. Wil jij zorgen dat ze jouw stem ook vertegenwoordigen? Stem dan op de Vlaamse Jeugdraad!

Maatschappijslinger

5 tot 15 minuten

- Ervaren hoe breed 'beleid' is
- Ervaren hoe sommige thema's toch dicht bij de leefwereld staan
- Die beleidsthema's linken aan beleidsniveau

Ga allemaal in een kring staan. Een persoon begint met het noemen van een onderwerp dat saai lijkt. Deze persoon duidt iemand in de kring aan die het tegendeel moet bewijzen en zeggen waarom dit thema ook heel belangrijk kan zijn. Vb. 'werk' en dan zegt de aangeduide 'mensen spenderen gemiddeld een vierde van een hele dag met werken. Er zijn ook heel veel mensen die niet kunnen werken.'

Dan gaat de volgende in de kring (links van de eerste persoon, in [wijzerszin](#)) verder met een nieuw thema. Dit moet een thema zijn dat begint met de laatste letter van het vorige thema. Bv. het thema was werk, dan kan het nu 'kansarmoede' zijn, of 'kanselarij' – wat betekent dat [zelfs?](#) Als een deelnemer te lang aarzelt of een onderwerp herhaalt, valt die persoon af.

Dit soort beleidsthema's zijn exact waar de Vlaamse Jeugdraad mee bezig zijn. Dit lijkt een ver-van-je-bed-show, maar ook jij hebt hier iets in te zeggen! Stem op de Vlaamse Jeugdraad en zorg dat jouw stem vertegenwoordigd is.

Verkiezingsexpressie

onbepaald

- Reflecteren over wat verkiezingen nu juist is
- Ervaren hoe breed beleid en verkiezingen wel zijn qua thema's
- Ervaren hoe sommige thema's toch dicht bij de leefwereld staan

Laat de deelnemers via vrije kunsten uitdrukken waarover zij vinden dat de verkiezingen zouden moeten gaan.

Een graffiti muur van plasticfolie? Een straat vol krijtverf? Een abstract kleiwerk? Een dans? Een *improtheater*? Een slam *poetry* stuk? Een vlog? Een digitale collage? Kan allemaal! Zoeken ze inspiratie? Laat ze even snuisteren op de website van de Vlaamse Jeugdraad bij adviezen.

Alles en niets

Dit soort beleidsthema's zijn exact waar de Vlaamse Jeugdraad mee bezig zijn. Dit lijkt een ver-van-je-bed-show, maar ook jij hebt hier iets in te zeggen! Stem op de Vlaamse Jeugdraad en zorg dat jouw stem vertegenwoordigd is.

Beleidsfinder

5 minuten per match. Er zijn 5 matches voorzien.

- Ervaren hoe breed "beleid" is
- Ervaren hoe sommige thema's toch dicht bij de leefwereld staan
- Die beleidsthema's linken aan beleidsniveau

Iedereen gaat op een lange rij achter elkaar staan in het midden van de ruimte. Er zal telkens een topic verschijnen, waar uitleg over wordt gegeven. Dan moeten jongeren kiezen: is dit beleid of niet? Stap naar links indien niet, stap maar rechts indien wel.

- Tour de France – Klimaatactivisten
- Leerlingenraad in de basisschool
- Crisiskabinet kinderopvang
- Klimaatspijbelaars
- Critical Mass
- (je kan zelf nog matches bijmaken)

Slides

Dit soort beleidsthema's zijn exact waar de Vlaamse Jeugdraad mee bezig zijn. Dit lijkt een ver-van-je-bed-show, maar ook jij hebt hier iets in te zeggen! Soms lijkt het helemaal geen beleid, of net wel! Stem op de Vlaamse Jeugdraad en zorg dat jouw stem vertegenwoordigd is.

Dilemma's

15 tot 60 minuten
(afhankelijk van groepsgrootte en discussiedrang)

- Een mening leren vormen
- Kennismaking met beleidsthema's
- Die beleidsthema's linken aan beleidsniveau

Ga allemaal in een kring zitten. Ideale groepsgrootte is 6 personen. Ben je met meer? Print de kaartjes dan meerdere keren en speel in groepjes.

Leg het groot overzichtsblad met beleidsthema's zichtbaar voor iedereen. Leg de stapel dilemmakaartjes in het midden van de groep. Trek twee kaartjes van de stapel (volgorde doet er niet toe) en leg ze naast elkaar. Op elk kaartje staat een situatie uitgelegd die te maken heeft met beleid. Vb. 'Ieder kind en elke jongeren heeft een dak boven hun hoofd' en 'Stemrecht geldt vanaf 16 jaar op alle beleidsniveaus'.

De deelnemers krijgen per kaartduo vijf tokens (paperclips, kroonkurken, touwtjes, ...) te verdelen. Hoe belangrijk vinden ze deze thema's t.o.v. elkaar. Even belangrijk? Een vijf tokens waard, de andere nul?

Als er meerdere groepjes zijn, kunnen ze op het grote overzichtsblad hun tokens per beleidsthema gaan leggen. Vb. 5 tokens voor thema 'wonen' en 0 voor thema 'stem'. Zo kunnen ze zien van elkaar welke ze belangrijk vinden en zien ze ook hoe ze zich in het geheel als groep verhouden t.o.v. de thema's.

Extra impuls: je kan dus ook zelf nieuwe thema kaartjes maken met de groep.

Themakaartjes, te printen en knippen. Mannetjes/paperclips/kroonkurken/... om te verdelen (5 per dilemma). Overzichtskaart.

Dit soort beleidsthema's zijn exact waar de Vlaamse Jeugd Raad mee bezig zijn. Nu heb jij een idee welke thema's jij belangrijk vindt: stem op de Vlaamse Jeugd Raad om te zorgen dat zij deze thema's hoger op de agenda van beleidsmakers gaan zetten!

Tafel van Macht

Gebaseerd op [The Great Game of Power methodie](#) van Labo vzw

20 – 30 minuten

- Maakt van macht een ruimtelijk en fysiek begrip i.p.v. iets heel abstract
- Ervaren hoe invloedrijk het begrip 'macht' is

Zet de tafel, stoelen en fles willekeurig in de ruimte. Bakken een vierhoek (of driehoek, zeshoek, ... kies maar) in het midden van de ruimte af. De deelnemers moeten zorgen dat één stoel machtiger wordt dan de andere voorwerpen, maar de voorwerpen moeten op het einde wel allemaal in het afgebakend veld staan. Iedereen mag om de beurt en voorwerp verzetten om dit mogelijk te maken.

Als er geen suggesties meer zijn moet de groep beslissen: is er nu echt geen enkele stoel machtiger dan die ene? En de fles en de tafel ook niet?

Dan begint deel 2: de deelnemers moeten zichzelf nu machtiger opstellen dan de stoel. Als iemand een idee heeft, mag die zich in die positie opstellen. Is die persoon machtiger, volgens de groep? Als er twijfel is, dan mag er iemand nieuw proberen. Als volgens de groep die nieuwe persoon machtiger is dan de stoel, zijn ze erin geslaagd. Is dit niet het geval dan mogen ze opnieuw proberen. Is de persoon wel machtiger dan de vorige persoon die nog in de scene staat? Dan mag die eerste persoon gaan zitten.

Het gaat nooit om een 'juist' of 'fout' maar hoe de deelnemers zichzelf zien, hoe ze zelf reflecteren en dingen uitproberen. Heel belangrijk om hen te doen nadenken achteraf, bv. door te vragen hoe dat was, wat ze hebben opgemerkt, wat ze anders zouden doen, ...

Tafel, 6 stoelen, 1 fles, papiertape

De Vlaamse Jeugd Raad wil graag macht geven aan alle kinderen, jongeren en hun organisaties. In Vlaanderen en daarbuiten. Hoe gaan zij met macht om? Past dit in deze context? Wat kunnen zij nog meer doen om kinderen, jongeren en hun organisaties nog meer macht te geven?

Stemlokaalvloer is lava

10 minuten

□ Ervaren welk beleidsthema op welk niveau beslist wordt

Teken een raster op de vloer van vijf rijen en vier kolommen. De vier kolommen stellen de beleidsniveaus voor: lokaal, Vlaams, federaal en Europees.

Er worden steeds stellingen voorgelezen van een personage dat van alles meemaakt. Welk van hun dagelijkse beslissingen hangt samen met welk beleidsniveau?

Als je juist bent mag je naar de volgende, fout is terug beginnen bij af. Hoe sneller je aan de overkant bent, hoe beter!

Slides met stellingen per persoon en oplossingen

Dit soort beleidsthema's zijn exact waar de Vlaamse Jeugdraad mee bezig zijn. Dit lijkt een ver-van-je-bed-show, maar ook jij hebt hier iets in te zeggen! Stem op de Vlaamse Jeugdraad en zorg dat jouw stem vertegenwoordigd is.

Bijlage 1: Themakaartjes

1 Themakaarten

<p>Mobiliteit: Goedkope bussen en treinen die ook 's nachts rijden.</p> <p>Lokale, Vlaamse en Federale overheid</p>	<p>Stem laten horen: In elke gemeente is een jeugdraad die mee beslist over bv. speelpleinen.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Klimaat: Het moet minder kosten om duurzaam te leven.</p> <p>Lokale, Vlaamse, Federale en Europese overheid</p>
<p>Wonen: Niemand moet meer op straat slapen. Kinderen en jongeren krijgen aparte opvang of hulp.</p> <p>Vlaamse, Federale en Europese overheid</p>	<p>Kansrijk opgroeien: In kinderopvang moet één begeleider voor minder kinderen tegelijk zorgen.</p> <p>Vlaamse overheid</p>	<p>Goed in je vel: Alle kinderen en jongeren leren op school over zich goed in hun vel voelen.</p> <p>Vlaamse overheid</p>
<p>Vrijwilligers: Iedereen die wil kan vrijwilliger zijn, ook als je niet veel geld hebt.</p> <p>Vlaamse en Federale overheid</p>	<p>Jeugdplekken: De stad of gemeente werkt samen met Vlaanderen en spreekt af hoe ze plekken voor jongeren beter kunnen (ver)bouwen.</p> <p>Lokale, Vlaamse en Federale overheid</p>	<p>Mobiliteit: Goedkope rijopleidingen.</p> <p>Vlaamse en Federale overheid</p>
<p>Klimaat: Vliegtuigmaatschappijen betalen meer kosten voor de schade die ze doen aan het klimaat.</p> <p>Federale en Europese overheid</p>	<p>Wonen: Er zijn meer goede, betaalbare woonplekken of zorgwoningen voor wie dat wil.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Onderwijs: Er zijn meer leraren en die worden gesteund om les te kunnen geven.</p> <p>Vlaamse overheid</p>
<p>Goed in je vel: Kinderen en jongeren die zich niet goed voelen in hun vel voelen, krijgen snel hulp.</p> <p>Vlaamse en Federale overheid</p>	<p>Ruimte: Elke stad of gemeente heeft plaats waar kinderen en jongeren kunnen spelen of rondhangen.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Werk: Iedereen heeft gelijkwaardige kansen om een goede en fijne job te vinden, ook als je een andere achtergrond, gender, bepaalde leeftijd... hebt.</p> <p>Vlaamse en Federale overheid</p>
<p>Veilige buurt: Jongeren en politie hebben een betere band met elkaar.</p> <p>Lokale en Federale overheid</p>	<p>Media(wijsheid): Meer regels op sociale media over het verspreiden van verkeerde informatie.</p> <p>Federale en Europese overheid</p>	<p>Stem laten horen: Vanaf 16 jaar heb je stemrecht.</p> <p>Vlaamse en Federale overheid</p>
<p>Wonen: Iedereen werkt samen zodat kinderen nooit dakloos worden.</p> <p>Lokale, Vlaamse, Federale en Europese overheid</p>		

<p>Onderwijs: Op school kan je leren, maar ook spelen, activiteiten doen en vrienden leren kennen. Je moet voor een hobby niet naar een andere plek na school.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Goed in je vel: Alle kinderen en jongeren kunnen activiteiten en hobby's doen als ze dat willen, ook als ze niet bij hun gezin of familie wonen, maar bv. in een leefgroep.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Jeugdinfrastructuur: Plekken voor jongeren zoals jeugdhuizen of jeugdlokalen kunnen goedkoper verbouwd worden.</p> <p>Federale en Europese overheid</p>
<p>Kansrijk opgroeien: Kinderen en jongeren in jeugdhulp kunnen er ook gewoon spelen en activiteiten doen.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Asiel en migratie: Wie nieuw is in België kan les volgen, hulp en voedsel krijgen, een dokter zien als dat nodig is ...</p> <p>Lokale, Federale en Europese overheid</p>	<p>Kansrijk opgroeien: Alle gezinnen met kinderen krijgen kindergeld of 'groeipakket', geld dat niet afgenomen kan worden.</p> <p>Vlaamse overheid</p>
<p>Ruimte: De straten rond scholen en hobby's zijn veilig voor voetgangers en fietsers.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>	<p>Klimaat: Alle kinderen en jongeren leren op school bij over klimaat.</p> <p>Vlaamse overheid</p>	<p>Onderwijs: Elk schooljaar krijgt een maximumprijs die je op voorhand weet.</p> <p>Vlaamse en Federale overheid</p>
<p>Vrijwilligers: Mensen die vrijwilligerswerk doen, komen op een fijne manier in het nieuws.</p> <p>Lokale, Vlaamse en Federale overheid</p>	<p>Media(wijsheid): In series en programma's komen mensen met verschillende achtergronden aan bod.</p> <p>Vlaamse overheid</p>	<p>Geld voor jeugdwerk: Alle kinderen en jongeren kunnen activiteiten of hobby's doen en op kamp gaan, ook als je niet veel geld hebt.</p> <p>Vlaamse overheid</p>
<p>Veilige buurt: In alle steden en gemeenten zijn er plaatsen waar kinderen en jongeren lawaai mogen maken.</p> <p>Lokale en Federale overheid</p>	<p>Asiel en migratie: Wie nieuw is in België krijgt goede informatie over waar je hulp kan krijgen.</p> <p>Federale en Europese overheid</p>	<p>Goed in je vel: Kinderen en jongeren die zich niet goed in hun vel voelen, kunnen zelf ook mee beslissen welke hulp ze krijgen.</p> <p>Vlaamse overheid</p>
<p>Mediawijsheid: Alle kinderen en jongeren kunnen op het internet.</p> <p>Lokale, Vlaamse en Federale overheid</p>	<p>Klimaat: De doelen om meer rekening te houden met klimaat worden verhoogd.</p> <p>Vlaamse, Federale en Europese overheid</p>	<p>Wonen: Er moeten meer bossen en velden blijven bestaan, woonplekken worden dichter bij elkaar gebouwd.</p> <p>Lokale overheid</p>
<p>Geld voor jeugdwerk</p> <p>Jeugdorganisaties hebben genoeg geld om materiaal te kopen en er kunnen ook mensen betaald werken.</p> <p>Vlaamse overheid</p>	<p>Werk: Iedereen die wil, kan een stage doen waaruit je kan leren, ook als je niet veel geld hebt.</p> <p>Vlaamse, Federale en Europese overheid</p>	<p>Ruimte: De speelplaatsen op school hebben meer bomen en planten. Na school kan je er ook spelen.</p> <p>Lokale en Vlaamse overheid</p>

2 Overtuigingskaarten

Ochtend of avond?

Overtuig mij!

NIVEAU 1

Te warm of te koud?

Overtuig mij!

NIVEAU 1

Een tiny house of een
vrijstaande woning?

Overtuig mij!

NIVEAU 2

Stemrecht vanaf 16 of
stemrecht vanaf 18?

Overtuig mij!

NIVEAU 2

In de zomervakantie: studentenjob of vrijwilligerswerk?

Overtuig mij!

NIVEAU 2

3 Jurykaartjes voor overtuigingsspel

Geef 2 figuurtjes aan de speler die het grappigste argument gaf. Neem daarna zelf ook 2 figuurtjes.

Opdracht

Geef 2 figuurtjes aan de speler die het meest praktische argument gaf. Neem daarna zelf ook 2 figuurtjes.

Opdracht

Geef 2 figuurtjes aan de speler die
het meest inspeelde op jouw
gevoelens. Neem daarna zelf ook 2
figuurtjes.

Opdracht

Geef 2 figuurtjes aan de speler die het origineelste argument gaf. Neem daarna zelf ook 2 figuurtjes.

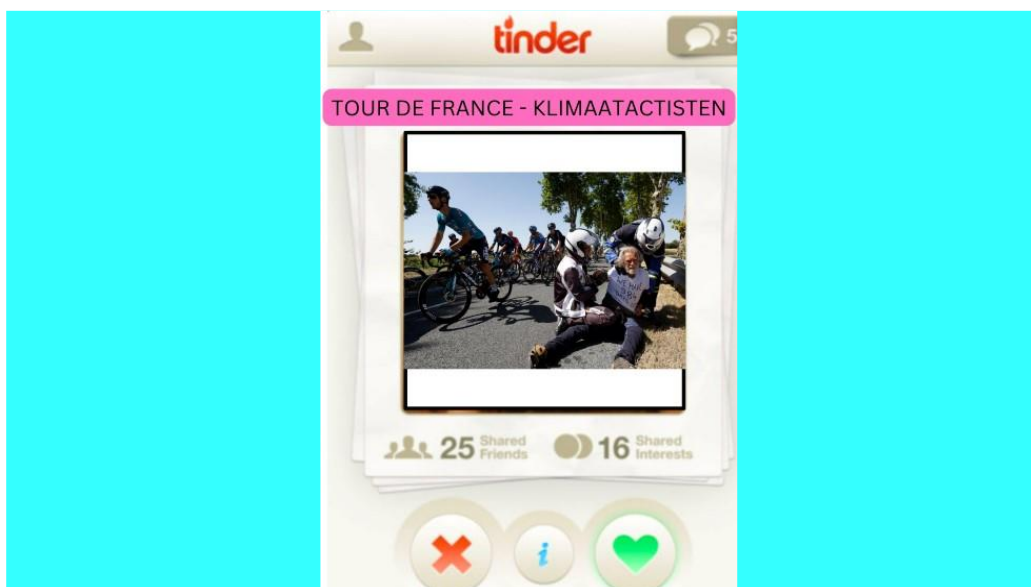
Opdracht

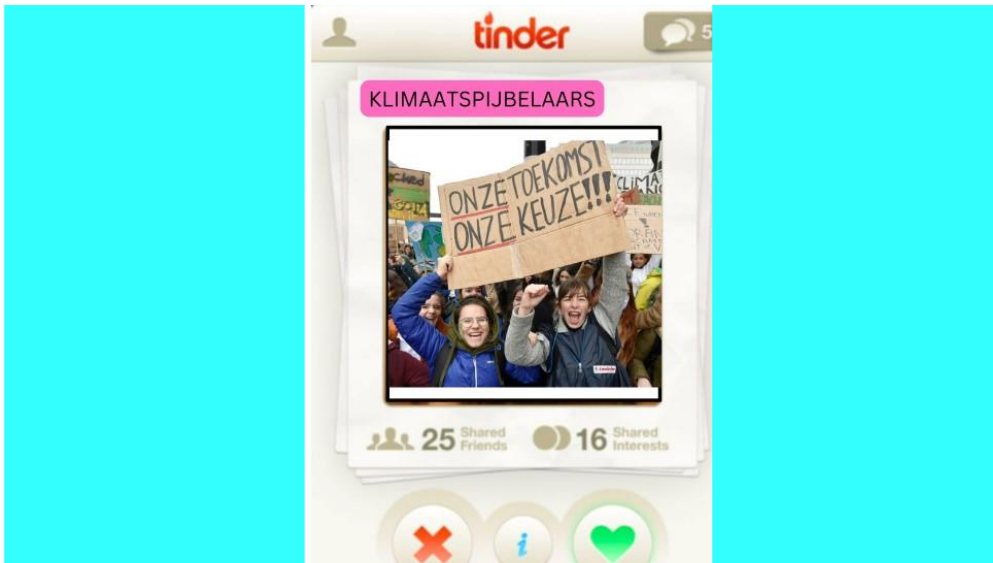
Geef 2 figuurtjes aan de speler die het meest onderbouwde argument gaf. Neem daarna zelf ook 2 figuurtjes.

Opdracht

4 Slides beleidstinder

5 The floor is lava – spel

Lokaal	Vlaams	Federaal	Europees

Hier start jij!

Stap 1: Gaat graag voetballen na school. Wie regelt de voetbalclub?

Stap 2: Wil soms eens praten met een psycholoog. Wie zorgt voor de terugbetaling van psychologen?

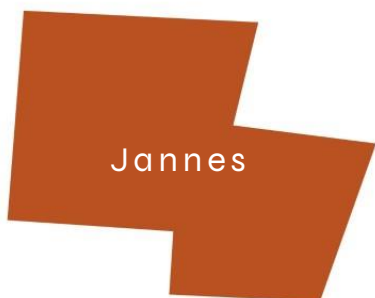
Stap 3: Wil iets doen aan het tekort aan bomen in haar straat. Wie regelt dit?

Stap 4: Wilt graag een reis maken door Europa. Wie voorziet daarvoor een systeem?

Stap 5: Doet soms mee met de jeugd raad in haar gemeente. Wie moet dat voorzien?

Lokaal	Vlaams	Federaal	Europees
Jeugd raad			
			Europa reis
Bomen			
		Psycholoog	
	Voetbal		

Stap 1: Zet zijn zusje af bij de kinderopvang. Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Stap 2: Kookt graag en wilt zeker zijn dat zijn eten gezond en veilig is. Wie heeft daarvoor regelgeving?

Stap 3: Wil graag ooit een huis verbouwen maar heeft steun nodig hiervoor. Wie heeft hier premies voor?

Stap 4: Schrijft graag brieven. Wie zorgt ervoor dat je brief ook past in de brievenbus in Tsjechië?

Stap 5: Organiseert mee een opvangpunt voor mensen in armoede in z'n gemeente. Wie voorziet hiervoor een plek?

Lokaal	Vlaams	Federaal	Europees
Opvang plek			
			Europa brieven
	Verbouw premie		
			Eten veilig
	Kinder opvang		

